

seende. Udviklingen gaar sin Gang uden at spørge os om Forlov, og enten vi ser surt eller sødt til den, bliver vi nødt til at tilpasse vort Liv og vore Vaner efter dens Krav. At forsøge paa at stride imod er bare Tids- og Kraftspilde.“

„Ja, det siger De nu saa kategorisk. Men selv om De ogsaa havde Ret, saa kunde vi da virkelig tidsnok komme med i „Fremskridt“ af den Art.“

„Det mener jeg ikke. Jeg tror endog, det er paa høje Tid for os, om det ikke skal blive for silde. De statistiske Tabeller viser tydelig nok, at Velstanden paa Landet svinder Aar for Aar. Hvad man end kan mene om den idylliske Lykke, Hr. Pastoren talte om, saa hviler den i hvert Fald paa en meget usikker Grund, — hvad jo dog straks maa gøre den noget mindre idyllisk.“

„Naa ja,“ ytrede Præsten lidt afvisende og begyndte igen at gaa. „Det er maaske i Øjeblikket ikke gunstige Tider for vort Landbrug, — jeg veed det nok. Men derfor —.“

„Tiderne er vist saa gode, som man paa nogen Maade kan vente dem for evropæiske Landmænd. Det er selve Virksomheden, der ikke længer er tidssvarende i et Kulturland. En Bonde vil om nogen Tid være et forældet Begreb i Evropa.“

„Men hvor kan De nu sige mig saadan noget! Det lyder i mine Øren som den rene Galmandstale! Vort Landbrugs høje Standpunkt vækker jo netop for Tiden den allerstørste Interesse og Beundring overalt i Udlandet. Det læser vi jo snart sagt hver Dag i vore Blade.“

Per svarede, idet han smilte lidt overbærende:

„Det er en Beundring, der sikkert er ganske fri for Misundelse. Det er jo dog en Kendsgerning, at vi af vort eget Land — vort smukke, grønne Land, som Pastoren udtrykte sig — med samt dets Kvæg og Bygninger i Virkeligheden ikke længer ejer Halvparten. Resten er i de sidste tyve-tredive Aar erobret af Kapital fra Industrilandene, særlig fra Tyskland. Det er et Faktum, at der i hele Landet ikke findes mange Gaarde eller nogen større Virksomhed, som ikke en udenlandsk Pengemand har en forsvarlig Part i. Gennem vore Banker og Kreditforeninger er vort Land stykkevis bleven pantsat til fremmede Kapitalister paa en Maade, der — som jeg har skrevet det i min Bog — minder om vor Fornedrelse under Kristoffer den Anden.“

„Naa — naa! Smaa Slag!“ udbrød Præsten og smaalo